

Materiál na rokovanie pre
Mestské zastupiteľstvo v Žiline

Číslo materiálu: ____/2023

K bodu programu

Návrh
Všeobecne záväzného nariadenia mesta Žilina č. .../2023
o správe, tvorbe, údržbe a ochrane zelene na území mesta Žilina,
ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie č. 8/2010
o správe, tvorbe, údržbe a ochrane zelene na území mesta Žilina

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Vlastný materiál

Materiál prerokovaný:

Komisia životného prostredia

Predkladá:

Mgr. Peter Fiabáne
primátor mesta Žilina

Zodpovedný za vypracovanie:

RNDr. Radoslav Vozárik
Vedúci odboru správy verejného priestranstva a životného prostredia

Žilina, 27.06.2023

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č. ___/2023

Mestské zastupiteľstvo v Žiline:

I. schvaľuje:

1. Návrh Všeobecne záväzného nariadenia mesta Žilina č. .../2023 o správe, tvorbe, údržbe a ochrane zelene na území mesta Žilina, ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie č. 8/2010 o správe, tvorbe, údržbe a ochrane zelene na území mesta Žilina.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Tento materiál sa predkladá za účelom riešenia problému s poškodzovaním vegetačných prvkov verejnej zelene a to najmä pri stavebnej činnosti ako i z hľadiska všeobecnej potreby VZN novelizovať, nakoľko od roku 2010 (platnosť tohto VZN) prebehla na štátnej úrovni novelizácia príslušného zákona a súčasne na akademickej úrovni prebehla od roku 2015 smerodajná štandardizácia procesov spojených so starostlivosťou o drevisť ako vybrané vegetačné prvky.

Podľa novely č. 170/2019 Zákona č. 543/2002 Z. z. Zákona o ochrane prírody a krajiny je podľa § 22 ods. 11 zmenená doba vegetačného kľudu od 1. októbra do konca februára. Na akademickej pôde (SPU v Nitre) bolo od roku 2015 schválených 7 arboristických štandardov podľa ktorých je z hľadiska šetrného prístupu k drevisťam potrebné pristupovať na území mesta Žilina, či už v rámci starostlivosti o verejnú alebo súkromnú zeleň.

Pre potreby funkčnosti predmetného návrhu novelizácie VZN bola potreba:

- predefinovať vymedzenie základných pojmov, zmena klasifikácie zelene, detailnejšie vymedzenie evidencie verejnej zelene, bližšia špecifikácia v rámci tvorby, údržby a ochrany verejnej zelene. Pre záujem ochrany verejnej zelene pri stavebnej činnosti bol vytvorený samostatný článok č. 10, ktorý detailne popisuje postup v rámci ochrany drevisť najmä pri stavebnej činnosti.

Materiál bol prerokovaný na nasledujúcich komisiách s uvedením výsledku rokovania:

Komisia životného prostredia na svojom zasadnutí dňa 07.06.2023 materiál prerokovala a schválila.

Mesto Žilina na základe samostatnej pôsobnosti podľa článku 68 Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 4 ods. 3 písm. g), n) a § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a podľa ustanovenia § 69 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov vydáva toto

NÁVRH

Všeobecne záväzného nariadenia mesta Žilina č. .../2023 o správe, tvorbe, údržbe a ochrane zelene na území mesta Žilina, ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie č. 8/2010 o správe, tvorbe, údržbe a ochrane zelene na území mesta Žilina

Čl.1

Všeobecne záväzné nariadenie č. 8/2010 o správe, tvorbe, údržbe a ochrane zelene na území mesta Žilina sa mení a dopĺňa nasledovne:

1. V článku 2 odsek 2 sa ruší znenie písmena b) v plnom znení.
2. V článku 2 odsek 4 sa pôvodný text nahrádza novým textom, ktorý znie:

„Verejným priestranstvom¹ sú pre účely tohto VZN najmä ulice, námestia, komunikácie, chodníky, vnútroblokové priestory, podchody, nadchody, mosty, schody, parkoviská, sady, parky, lesoparky, záhrady, ostatná verejná zeleň, fontány, detské ihriská, trhoviská a pod., ktoré slúžia na verejné užívanie, resp. sú bežne verejne prístupné bez obmedzenia a to bez ohľadu na vlastnícke vzťahy.“

3. V článku 2 odsek 5 sa pôvodný text nahrádza novým textom, ktorý znie:

„**Verejne prístupným miestom**, okrem verejného priestranstva, je aj každé miesto, slúžiace trvale alebo prechodne verejnosti, je pre tento účel zriadené, je prístupné voľne alebo za úplatu. Sú to parky, lesoparky, nástupiská, prístrešky zastávok verejnej hromadnej dopravy, vozidlá verejnej dopravy, predajne potravín a iné predajne, nákupné strediská, prevádzky poskytujúce služby, súkromné parkoviská motorových vozidiel, bazény a plavárne, športoviská, ihriská, detské ihriská, trhoviská, budovy úradov samosprávy a štátnej správy, amfiteáter, galérie, múzeá, cintoríny a pietne miesta, verejné WC, areály škôl, školských a predškolských zariadení, verejne prístupné pozemky priľahlé k bytovým domom a iným stavbám a ostatné verejne prístupné pozemky, pokiaľ nie sú verejným priestranstvom.“

4. V článku 2 odsek 6 sa pôvodný text nahrádza novým textom, ktorý znie:

„**Nehnutel'nosťami** na účely tohto VZN sú všetky pozemky a stavby.“

---

¹ § 2b ods. 1 Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

5. V článku 2 sa dopĺňa odsek 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 18, v nasledovnom znení:

„7. Bežné užívanie verejného priestranstva je využívanie priestorov verejných priestranstiev obyvateľmi mesta ako aj inými osobami obvyklým spôsobom.“

„8. Zvláštne užívanie verejného priestranstva sú pre účely tohto VZN úkony spojené so stavebnou činnosťou a záberom verejného priestranstva, ktoré akokoľvek narúšajú povrch verejných priestranstiev, prípade sú v blízkosti drevín a verejnej mestskej zelene a jej súčastí nad aj pod ich povrchom, ktoré môžu byť vykonávané len na základe vydaného právoplatného rozhodnutia, povolenia na zvláštne užívanie verejného priestranstva a zelene- (rozkopového povolenia) a povolenia na osobitné užívanie verejného priestranstva.“

„9. Drevina dotknutá stavbou je drevina, ktorá sa nachádza do 5 m od hraníc staveniska alebo iných plôch dotknutých stavebnou činnosťou. Vzdialenosť sa počíta od miesta, kde sa kmeň stromu dotýka pôdy.“

„10. Ochranné pásmo drevín je zóna, z ktorej musia byť vylúčené činnosti, ktoré môžu narušiť celistvosť dreviny ako živého organizmu, nadzemné aj podzemné orgány.“

„11. Chránený koreňový priestor stromu predstavuje plocha tvaru kruhu s polomerom rovnajúcim sa štvornásobku obvodu kmeňa vo výške 1,3 m nad zemským povrchom, minimálne 2,5 m. Pre všetky stromy s menším obvodom predstavuje tento priestor minimálne 2,5 m.“

„12. Zásah do chráneného koreňového priestoru predstavuje akokoľvek výkopová činnosť bez ohľadu na hĺbku výkopu, navážka zeminy, pojazdu a prevádzka mechanizmov a uskladnenie materiálov.“

„13. Plán ochrany drevín dotknutých stavbou je situácia stavby s vyznačením existujúcich drevín dotknutých stavbou, s určením ich ochranných pásiem a návrhu opatrení za účelom minimalizácie poškodenia drevín. Súčasťou je textová časť s opisom a návrhom ochranných opatrení.“

„14. Poškodenie dreviny je akýkoľvek neodborný zásah do jej nadzemných a podzemných častí. Záujmový stav je taký stav, ktorý je pre danú plochu verejnej zelene potrebný a vhodný z hľadiska kvality, priestorového usporiadania a typu vegetačného prvku plochy verejnej zelene v bezprostrednej blízkosti. (Napríklad v prípade trávnej plochy priemernej kvality je záujmovým stavom novo založený trávnik, vyrovnaný, bez zvyškov stavebných úprav, nečistôt, kameňov, vyrastený do výšky min. 10 cm) Záujmový stav je vždy špecifikovaný v záväznom stanovisku oddelenia životného prostredia.“

„15. Invázne druhy rastlín sú nepôvodné druhy, ktoré sa samovoľne šíria a vytláčajú pôvodné druhy z ich prirodzených biotopov a znižujú biologickú rozmanitosť.“

„16. Správcom zelene na verejných priestranstvách mesta, ktoré sú vo vlastníctve a užívaní Mesta Žiliny, je Mesto Žilina, ktoré môže výkonom správy poveriť právny subjekt.“

„17. Dodávateľom údržby zelene na verejných priestranstvách mesta je právny subjekt poverený Mestom Žilina.“

„18. Prevádzková bezpečnosť stromu vyjadruje, do akej miery je strom pre svoje okolie vrátane ľudských aktivít rizikový.“

6. V článku 3 sa pôvodný text písmena a) nahrádza novým znením:

„**Verejnou zeleňou** sa rozumejú všetky porasty - najmä dreviny, byliny a ich spoločenstvá, vyvinuté na určitej ploche prirodzeným vývojom alebo zámerným, cieľavedomým usmerňovaním zo strany mesta. Verejná zeleň je spravidla majetkom mesta, je to plocha zelene, ktorá je verejnosti voľne prístupná.“

7. V článku 3 sa pôvodný text písmena b) nahrádza novým znením:

„**vyhradená zeleň** - je vo vlastníctve fyzických alebo právnických osôb a jej užívanie je obmedzené časom alebo druhom návštevníkov (školské, výskumné, športové, rekreačné, zdravotnícke plochy a zariadenia, historické parky, zeleň cintorínov a pietnych miest).“

8. V článku 6 sa pôvodný text v odseku 2 mení a nahrádza novým znením:

„**2. Evidencia verejnej zelene** je súčasťou Geografického informačného systému mesta Žilina.“

9. V článku 6 sa dopĺňa odsek 3, 4, 5 v nasledovnom znení:

„**3. Evidencia verejnej zelene** je každoročne aktualizovaná správcom zelene. Aktualizácia sa týka všetkých zmien realizovaných vo verejnej zeleni a na verejných priestranstvách, novovysadených drevín a novozaložených vegetačných prvkov.“

„**4. Novovysadené dreviny** musia byť geodeticky zamerané.“

„5. V rámci evidencie verejnej zelene je spracovaný **Dokument starostlivosti o dreviny**, ktorý je pravidelne dopĺňaný o novovysadené dreviny.“

10. V článku 7 odsek 2 sa pôvodný text nahrádza novým textom, ktorý znie:

„2. Tvorba zelene v meste Žilina musí byť v súlade s v súlade s **ÚPN-M v platnom znení**. Organizácie poverené Mestským úradom v Žiline sú pri príprave projektov a pri výstavbe povinné úzko spolupracovať s **Útvárom** hlavného architekta Mesta Žilina, najmä z hľadiska perspektívneho plánu rozvoja mesta, súladu s ÚPN-M, **konceptie zelene**, cestnej siete a bezpečnosti premávky, prehľadnosti križovatiek a pod.“

11. V článku 7 odsek 4 sa pôvodný text nahrádza novým textom, ktorý znie:

„4. Na založenie novej a rekonštrukciu existujúcej zelene sa spravidla vypracúva projektová dokumentácia **autorizovaným krajiným architektom**.“

12. V článku 7 odsek 5 sa pôvodný text nahrádza novým textom, ktorý znie:

„5. Projekt sadových úprav musí rešpektovať **príslušné právne predpisy a normy**, ochranné pásma existujúcich rozvodov inžinierskych sietí, pozemných komunikácií, dráh, budov a ostatných stavieb²“

13. V článku 7 odsek 7 sa pôvodný text nahrádza novým textom, ktorý znie:

„7. Na miestnych komunikáciách I. a II. triedy sa odporúča okolo stromov vybudovať zvýšené záhony na ochranu pred zimným solením a parkovaním vozidiel.“

14. V článku 7 odsek 13 sa pôvodný text nahrádza novým textom, ktorý znie:

„12. Tvorba zelene sa riadi príslušnými normami a predpismi v danej oblasti³.“

15. V článku 7 odsek 11 sa ruší plné znenie písmena h).

16. V článku 8 odsek 6 sa pôvodný text nahrádza novým textom, ktorý znie:

„6. Dvory, záhrady a ich ploty a iné nehnuteľnosti, hraničiace s verejným priestranstvom, musia byť upravené a udržiavané tak, aby nečistota (blato, smeti, prach) neboli na verejné priestranstvo zanášané (vetrom, vozidlami), prípadne splavované (dažďom, polievaním). Dreviny musia byť ošetrené rezom, úpravou výšky priechodného prierezu podľa typu komunikácie v zmysle príslušných noriem a štandardov⁴.“

17. V článku 8 odsek 9 písmeno b) sa pôvodný text nahrádza novým textom, ktorý znie:

„9. Údržba verejnej zelene zahŕňa práce potrebné na zabezpečenie kvality vysadenej zelene, a to najmä: **b) kosenie a zber trávy vo všetkých trávnatých plochách.**“

18. V článku 8 odsek 15 sa pôvodný text nahrádza novým textom, ktorý znie:

„15. Údržba zelene sa riadi príslušnými normami a predpismi v danej oblasti⁴.“

19. V článku 8 sa dopĺňa odsek 16 v nasledovnom znení:

---

² Zákon č. 516/2021 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa §19 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č.276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.

§ 36 zákona č.657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov.

§ 4,5 a 6 zákona č.513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov

ÚPN-M v platnom znení, hlavne čl.2.18.5, 2.18.7

³STN 73 6101 Projektovanie ciest a diaľnic.

STN 73 6102 Projektovanie križovatiek na pozemných komunikáciách.

STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií.

Arboristický štandard 4 – výsadba stromov a krov

Arboristický štandard 7 – Úprava podmienok pre rast drevín v urbanizovanom prostredí

⁴STN 83 7010 Ochrana prírody. Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie.

Arboristický štandard 1 – Rez stromov

Arboristický štandard 5 – Rez krov

Arboristický štandard 6 – Starostlivosť o dreviny okolo verejnej infraštruktúry

„16. Údržbu koryta, brehových porastov vo vodných tokoch, na pobrežných pozemkoch, prípadne v zátopových územiach, vrátane ich odstraňovania, zabezpečuje správca vodného toku v rámci výkonu správy⁵“.

20. V článku 9 odsek 1 sa pôvodný text nahrádza novým textom, ktorý znie:

„**1. Ochrana zelene** je komplexná činnosť zameraná na udržanie jej funkcií a na predchádzanie jej neodôvodneného odstraňovania v sídelnom prostredí v súlade s všeobecne platnými právnymi predpismi a princípom trvalej udržateľnosti. Cieľom ochrany verejnej zelene je predchádzanie vplyvom a zásahom, ktoré ohrozujú, poškodzujú, alebo ničia stav a podmienky rastu a vývoja verejnej zelene.“

21. V článku 9 odsek 4 sa pôvodný text nahrádza novým textom, ktorý znie:

„**4. Zakazuje sa znečisťovanie plôch verejnej zelene** občanmi alebo inými právnickými subjektmi. Zakazuje sa akékoľvek poškodzovanie a odcudzovanie verejnej zelene. Poškodzovaním verejnej zelene sa na účely tohto nariadenia rozumie najmä:

- a) lámanie, ničenie, trhanie bylín a drevín vo všetkých vývojových štádiách,
- b) neodborný rez drevín alebo neoprávnený zásah tvarovaním koruny, a to tiež pri uvoľňovaní nadzemných inžinierskych vedení ktorý môže dreviny vážne poškodiť a negatívne ovplyvniť ich zdravotný stav a následne, najmä pri stromoch, ovplyvniť ich prevádzkovú bezpečnosť,
- c) porušovanie pôdneho krytu bez súhlasu vlastníka alebo správcu pozemku,
- d) narušenie chráneného koreňového priestoru stromov (CHKP) a krov, napr. neoprávnené budovanie IS,
- e) ohradzovanie verejnej zelene bez povolenia alebo súhlasu Mesta Žilina,
- f) vjazd automobilov a ich parkovanie na plochách verejnej zelene,
- g) poškodzovanie a svojvoľné premiestňovanie prvkov drobnej architektúry verejnej zelene,
- h) vypaľovanie trávy a neorganizované spaľovanie lístia a zvyškov rastlín,
- i) znečisťovanie plôch verejnej zelene odpadkami,
- j) zakladanie ohňa a stanovanie,
- k) poškodzovanie verejnej zelene domácimi zvieratami,
- l) kúpanie vo fontánach,
- m) uskladňovať stavebné a posypové materiály, chemické látky, vykonávať rozkopávky vo verejnej zeleni bez súhlasu Mesta Žilina,
- n) umiestňovanie plagátov a reklám na dreviny,
- o) realizácia výsadby alebo presadby drevín do verejnej zelene bez predchádzajúceho povolenia mesta Žilina,
- p) nelegálny výrub drevín“

22. V článku 9 odsek 5 sa pôvodný text nahrádza novým textom, ktorý znie:

„**5. Zakazuje sa vypaľovať trávu a neorganizovane spaľovať lístie a zvyšky rastlín, poškodzovať a ničiť verejné a pamiatkové objekty a zariadenia, ako sú sochy, pamätníky a**

---

⁵ Zákon č.74/2023, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov

pod.“

22. V článku 9 odsek 6 sa pôvodný text nahrádza novým textom, ktorý znie:

„Každý občan je povinný zdržať sa takého konania, ktoré by bolo na ujmu verejnej zelene alebo zariadení, ktoré sú jej súčasťou.“

23. V článku 9 odsek 7 sa pôvodný text ruší a nahrádza sa novým textom, ktorý znie:

„Zakazuje sa znečisťovanie plôch verejnej zelene psími exkrementmi. Držiteľ psa, resp. ten, kto psa vedie, je povinný na verejne prístupných miestach bezodkladne odstrániť psie výkaly a umiestniť ich do odpadovej nádoby v primeranom obale.“

24. V článku 9 odsek 8 sa pôvodný text ruší a nahrádza sa novým textom, ktorý znie:

„Každý návštevník sadu a parku je povinný riadiť sa ustanoveniami uvedenými na informačných tabuliach umiestnených v zeleni a pokynmi osôb poverených ochranou a strážením parkov a sadov.“

25. V článku 9 odsek 9 sa pôvodný text ruší a nahrádza sa novým textom, ktorý znie:

„V záujme ochrany zelene a životného prostredia je zakázané jazdiť motorovými vozidlami po verejnej zeleni, chodníkoch a parkovať na nich, okrem vozidiel a mechanizmov zabezpečujúcich údržbu verejnej zelene.“

26. V článku 9 odsek 10 sa pôvodný text ruší a nahrádza sa novým textom, ktorý znie:

„Zakazuje sa vo verejnej zeleni umiestňovať stánky, informačné a reklamné zariadenia okrem plôch k tomu určených Mestským úradom v Žiline.“

27. V článku 9 odsek 11 sa pôvodný text ruší a nahrádza sa novým textom, ktorý znie:

„Zakazuje sa vylievanie tekutého odpadu pred prevádzkovými jednotkami na trávniky a ostatné verejné priestranstvá.“

28. V článku 9 odsek 12 sa pôvodný text ruší a nahrádza sa novým textom, ktorý znie:

„Každý zásah fyzickej či právnickej osoby do súčasného stavu zelene, najmä jej likvidácia - výrub sa povoľuje výlučne na základe rozhodnutí orgánov ochrany prírody. Pri rozhodnutiach o výruboch na pozemkoch s predpokladanou stavebnou činnosťou je ich účinnosť odložená až do dňa právoplatnosti vydaného stavebného povolenia. Pri výrube drevín pri bytových domoch musí byť k žiadosti o výrub doložený súhlas nadpolovičnej väčšiny obyvateľov bytového domu, resp. časti domu (vchodu), pri ktorom dreviny rastú.“

29. V článku 9 odsek 13 sa pôvodný text ruší a nahrádza novým textom, ktorý znie:

„13 Spôsobenú škodu na verejnej zeleni je povinná nahradiť osoba alebo organizácia, ktorá ju

spôsobila. Škoda sa nahrádza zásadne uvedením poškodenej veci do záujmového stavu. Ak povinná osoba alebo organizácia dobrovoľne neuvedie škodu na zeleni do záujmového stavu, vykoná to za ňu poverená organizácia za úplatu. Odstránenie musí byť vykonané v stanovenom termíne Mestom Žilina.“

30. V článku 9 odsek 14 sa pôvodný text ruší a nahrádza novým textom, ktorý znie:

„Za škodu spôsobenú osobami, ktoré nie sú zákonne zodpovedné a za škodu spôsobenú zvieratami zodpovedajú osoby, ktoré sú podľa zákona povinné na tieto osoby a zvieratá dozerat’.“

31. V článku 9 sa odsek 15 ruší v plnom znení.

32. Pôvodný text článku 10 sa ruší a nahrádza sa novým textom, ktorý znie:

„Článok 10 Ochrana verejnej zelene pri zvláštnom užívaní

1. Pred zvláštnym užívaním plôch verejnej zelene vo vlastníctve mesta Žilina, kde sa nachádza verejná zeleň, prípadne kde jej podzemné, alebo nadzemné časti presahujú hranice vyhradeného priestoru verejnej zelene, sú fyzické osoby, oprávnené na podnikanie a právnické osoby plánujúce vykonávať tieto činnosti, povinné priložiť k žiadosti na zvláštne užívanie verejného priestranstva a zelene (rozkopového povolenia) a k žiadosti o stavebné povolenie „Plán ochrany drevín vo verejnej zeleni pri stavebnej činnosti“ a „Projekt sadových úprav pri stavebnej činnosti“.

2. Plán ochrany drevín:

- a) identifikuje dreviny určené na ochranu a ich ochranné pásma. Jedná sa o všetky stromy, ktoré sa nachádzajú do 5 m od hraníc staveniska alebo iných plôch dotknutých stavebnou činnosťou vo verejnej zeleni.
- b) Obsahuje lokalizáciu existujúcich drevín, s prípustnou odchýlkou 0,5 m, čo zodpovedá triede 5 STN 3410, STN 3411.
- c) Identifikuje v priestore stavby dreviny, ktoré budú zachované, odstránené, alebo ich nadzemné a podzemné časti budú odborne upravené redukčným rezom.
- d) Identifikuje dreviny, ktorých polohu podriaďuje usporiadanie a režim plôch v priestore stavby.
- e) Identifikuje návrh a typológiu ochranných opatrení drevín ovplyvnených stavebnou činnosťou.
- f) Identifikuje prístupové trasy a navrhuje prvky ochrany voči zhutneniu pôdy.
- g) Definuje prípustné metódy, pracovné postupy a stavebné zariadenia pre výkon stavebných prác.
- h) Obsahuje fotodokumentáciu súčasného stavu drevín dotknutých stavbou.
- i) Pozostáva z textovej časti, ktorá môže byť zahrnutá v sprievodnej správe celej dokumentácie a musí obsahovať informácie o vplyve stavby na životné prostredie (dreviny v priestore a blízkosti stavby), vrátane návrhu opatrení na zníženie

negatívnych dopadov na dreviny a grafickej časti, ktorá pozostáva minimálne z 1 výkresu situácie stavby v adekvátnej mierke, s vyznačením existujúcich drevín dotknutých stavbou, s určením ich ochranných pásiem a návrhu opatrení za účelom minimalizácie poškodenia drevín počas realizácie stavby. Vo výkrese musia byť vyznačené aj dreviny a porasty určené na asanáciu.

3. Plán ochrany drevín musí byť vypracovaný odborne spôsobilou osobou, a to:

- a) znalcami v odbore ochrana životného prostredia a ďalších odboroch, v ktorých sa vykonáva hodnotenie stavu stromov a dendrologický prieskum,
- b) osobami spôsobilými na vypracovávanie dokumentácie ochrany prírody a krajiny podľa § 55 zákona č. 543/2002 Z. z.,
- c) osobami zapísanými do zoznamu autorizovaných krajinných architektov v Slovenskej komore architektov, držiteľmi národných či medzinárodných certifikátov dokladujúcich odborné znalosti v tejto oblasti⁶.
- d) odborníkmi s univerzitným vzdelaním lesníckeho, záhradníckeho, krajinárskeho, prírodovedného alebo environmentálneho zamerania, kde je problematika hodnotenia stavu stromov a ich ochranných opatrení súčasťou vzdelávania, a ktorí spôsobilosť pre vypracovanie Plánu ochrany drevín dokladujú praxou v príslušnej oblasti.

4. Plán ochrany drevín musí byť vopred schválený vyjadrením Útvary hlavného architekta a Odboru správy verejného priestranstva a životného prostredia pred zvláštnym užívaním.

5. Projekt sadových úprav:

- a) Identifikuje bylinnú (trávnatý porast, lúčny porast, trvalkové spoločenstvá, dvojročné rastliny, cibuľoviny, hl'uznaté rastliny, letničky) zložku zelene, ktorá môže byť poškodená stavebnou činnosťou. Identifikácia bylinnej zložky zelene musí byť vyjadrená pri trávnatom a lúčnom poraste v m² a pri trvalkových spoločenstvách, dvojročných rastlinách, cibuľovinách, hl'uznatých rastlinách a letničkách počtom kusov a druhovým zložením s priradením správneho kultivaru, alebo variety.
- b) Identifikuje bylinnú zložku zelene fotodokumentáciou.
- c) Navrhuje optimálnu rekultiváciu pôdneho profilu jednotlivých pôdnych horizontov so zreteľom na optimálnu hĺbku humusového horizontu pre vybrané bylinné zložky v zmysle STN 83 7015.
- d) Navrhuje spôsob náhrady vybranej zložky bylinnej zelene v zmysle STN 83 7016, STN 83 7017 textovou formou a osadzovacím výkresom.

6. Projekt sadových úprav vo verejnej zeleni môže vyhotovovať odborne spôsobilá osoba a to autorizovaný krajinný architekt.

7. Projekt sadových úprav vo verejnej zeleni sa vyhotovuje so zreteľom uviesť plochy po stavebnej činnosti do záujmového stavu Mesta Žilina.

---

⁶ ETW (European Tree Worker), ETT (European Tree Technician), ISA Certified Arborist, ISA Board Certified Master Arborist, FLL Zertifizierter Baumkontrolleur. Národné certifikáty: ČCA (Český certifikovaný arborista – pozemný pracovník, český certifikovaný arborista – konzultant), SCA-PP(Slovenský certifikovaný arborista - pozemný pracovník).

8. K plánu ochrany drevín vo verejnej zelene a projektu sadových úprav vydáva záväzné stanovisko oddelenie životného prostredia na základe vyjadrenia Útvary hlavného architekta.

9. Počas zvláštneho užívania verejnej zelene, kde sa nachádza mestská zeleň, prípadne kde jej podzemné, alebo nadzemné časti presahujú hranice plochy mestskej zelene, sú fyzické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a právnické osoby plánujúce vykonávať tieto činnosti sú povinné predovšetkým dodržiavať schválený Plán ochrany drevín vo verejnej zelene a Projekt sadových úprav.

10. Užívateľ je povinný ohlásiť Mestu Žilina realizáciu stavebných úkonov minimálne 48 hodín pred ich začatím.

11. Užívateľ je povinný vykonávať priebežnú fotodokumentáciu realizovaných opatrení, ktoré slúžia pre účel ochrany verejnej zelene a na vyzvanie je ju povinný poskytnúť Mestu Žilina.

12. Užívateľ je povinný viesť stavebný denník za účelom zaznamenania akéhokoľvek faktoru, ktorý má vplyv na plnenie ochranných opatrení.

13. Poverený zamestnanec mesta Žilina je oprávnený v záujme vykonania odborného dozoru nad výkonom ochranných opatrení kedykoľvek skontrolovať realizáciu stavebnej činnosti, úplnosť pracovného denníka a potvrdiť ich výkon zápisom do stavebného denníka.

14. Užívateľ je povinný po skončení činnosti vykonať rekultiváciu podľa schváleného Projektu sadových úprav a vyzvať Mesto Žilina k prebratiu verejnej zelene so zrealizovanými ochrannými opatreniami podpisom povereného zamestnanca mesta Žilina.

15. Pri stavebnej činnosti je stavebník povinný na príslušný odbor Mesta Žilina poskytnúť v digitálnej forme geodeticky zamerané polohové a priestorové informácie o stavbe v súradnicovom systéme S-JTSK: .dwg, .dgn alebo .shp.“

33. Dopĺňa sa článok 11 v nasledovnom znení:

„Článok 11 Záverečné ustanovenia

1. Kontrolu dodržiavania tohto nariadenia vykonávajú mestská polícia, poverení zamestnanci Mestského úradu v Žiline a orgány poverené primátorom mesta.

2. Za porušenie ustanovení tohto nariadenia zamestnanec mestskej polície môže uložiť blokovú pokutu vo výške 33 €⁷.

3. Ostatné ustanovenia Všeobecne záväzného nariadenia č. 8/2010 o správe, tvorbe, údržbe a ochrane zelene na území mesta Žilina ostávajú aj naďalej v platnosti nezmenené.

---

⁷ Mesto Žilina môže uložiť právnickej alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie pokutu do výšky 6 638,50 €, ak poruší povinnosti vyplývajúce z tohto nariadenia v zmysle § 27b zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Čl. II

1. Toto všeobecne záväzné nariadenie bolo schválené Mestským zastupiteľstvom v Žiline dňa .....
2. Toto všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť dňa .....

Mgr. Peter Fiabáne
primátor mesta Žilina

Mesto Žilina na základe samostatnej pôsobnosti podľa článku 68 Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 4 ods. 3 písm. g), n) a § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a podľa ustanovenia § 69 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov vydáva toto

NÁVRH

Návrh

Všeobecne záväzného nariadenia mesta Žilina č. .../2023 o správe, tvorbe, údržbe a ochrane zelene na území mesta Žilina
ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie č. 8/2010 o správe, tvorbe, údržbe a ochrane zelene na území mesta Žilina

Článok 1

Úvodné ustanovenia

Toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „nariadenie“) vymedzuje základné pojmy a ustanovuje zásady a postupy pri správe, tvorbe, údržbe a ochrane zelene, určuje práva a povinnosti vo veci ochrany zelene u právnických a fyzických osôb dočasne alebo trvalo žijúcich na území mesta Žilina, a tiež jeho návštevníkov.

Článok 2

Vymedzenie základných pojmov

1. Zeleň je jedným zo základných mestotvorných prvkov, tvorí kostru ekologickej stability mesta prepojenú s okolitou krajinou.
2. Zeleň je súbor živých sadových prvkov (stromy, kry, kvetinové záhony, trávnaté plochy rastúce v prirodzenom prostredí alebo v substrátoch oddelených od prirodzeného prostredia akoukoľvek stavebnou konštrukciou) vyvinutých na určitej ploche prirodzeným prírodným spôsobom, alebo zámerne a cieľavedome založených a usmernených človekom,
3. **Objekt zelene** (sadovnícky upravená plocha) v zmysle záhradnej a krajinnej architektonickej tvorby je človekom zámerne vytvorená plocha z biotických a abiotických prvkov, ktoré tvoria funkčnú náhradu prírodného prostredia.
4. **Verejným priestranstvom**¹ sú pre účely tohto VZN najmä ulice, námestia, komunikácie, chodníky, vnútroblokové priestory, podchody, nadchody, mosty, schody, parkoviská, sady, parky, lesoparky, záhrady, ostatná verejná zeleň, fontány, detské ihriská, trhoviská a pod., ktoré slúžia na verejné užívanie, resp. sú bežne verejne prístupné bez obmedzenia a to bez

¹ § 2b ods. 1 Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

ohľadu na vlastnícke vzťahy.

5. Verejne prístupným miestom, okrem verejného priestranstva, je aj každé miesto, slúžiace trvale alebo prechodne verejnosti, je pre tento účel zriadené, je prístupné voľne alebo za úplatu. Sú to parky, lesoparky, nástupiská, prístrešky zastávok verejnej hromadnej dopravy, vozidlá verejnej dopravy, predajne potravín a iné predajne, nákupné strediská, prevádzky poskytujúce služby, súkromné parkoviská motorových vozidiel, bazény a plavárne, športoviská, ihriská, detské ihriská, trhoviská, budovy úradov samosprávy a štátnej správy, amfiteáter, galérie, múzeá, cintoríny a pietne miesta, verejné WC, areály škôl, školských a predškolských zariadení, verejne prístupné pozemky priľahlé k bytovým domom a iným stavbám a ostatné verejne prístupné pozemky, pokiaľ nie sú verejným priestranstvom.

6. Nehnuteľnosťami na účely tohto VZN sú všetky pozemky a stavby.

7. Bežné užívanie verejného priestranstva je využívanie priestorov verejných priestranstiev obyvateľmi mesta ako aj inými osobami obvyklým spôsobom.

8. Zvláštne užívanie verejného priestranstva sú pre účely tohto VZN úkony spojené so stavebnou činnosťou a záberom verejného priestranstva, ktoré akokoľvek narúšajú povrch verejných priestranstiev, prípadne sú v blízkosti drevín a verejnej mestskej zelene a jej súčastí nad aj pod ich povrchom, ktoré môžu byť vykonávané len na základe vydaného právoplatného rozhodnutia, povolenia na zvláštne užívanie verejného priestranstva a zelene-(rozkopového povolenia) a povolenia na osobitné užívanie verejného priestranstva.

9. Drevina dotknutá stavbou je drevina, ktorá sa nachádza do 5 m od hraníc staveniska alebo iných plôch dotknutých stavebnou činnosťou. Vzdialenosť sa počíta od miesta, kde sa kmeň stromu dotýka pôdy.

10. Ochranné pásmo drevín je zóna, z ktorej musia byť vylúčené činnosti, ktoré môžu narušiť celistvosť dreviny ako živého organizmu, nadzemné aj podzemné orgány.

11. Chránený koreňový priestor stromu predstavuje plocha tvaru kruhu s polomerom rovnajúcim sa štvornásobku obvodu kmeňa vo výške 1,3 m nad zemským povrchom, minimálne 2,5 m. Pre všetky stromy s menším obvodom predstavuje tento priestor minimálne 2,5 m.

12. Zásah do chráneného koreňového priestoru predstavuje akákoľvek výkopová činnosť bez ohľadu na hĺbku výkopu, navážka zeminy, pojazd a prevádzka mechanizmov a uskladnenie materiálov.

13. Plán ochrany drevín dotknutých stavbou je situácia stavby s vyznačením existujúcich drevín dotknutých stavbou, s určením ich ochranných pásiem a návrhu opatrení za účelom minimalizácie poškodenia drevín. Súčasťou je textová časť s opisom a návrhom ochranných opatrení.

14. Poškodenie dreviny je akýkoľvek neodborný zásah do jej nadzemných a podzemných

častí. Zájmový stav je taký stav, ktorý je pre danú plochu verejnej zelene potrebný a vhodný z hľadiska kvality, priestorového usporiadania a typu vegetačného prvku plochy verejnej zelene v bezprostrednej blízkosti. (Napríklad v prípade trávnej plochy priemernej kvality je zájmovým stavom novo založený trávnik, vyrovnaný, bez zvyškov stavebných úprav, nečistôt, kameňov, vyrastený do výšky min. 10 cm) Zájmový stav je vždy špecifikovaný v záväznom stanovisku oddelenia životného prostredia.

15. Invázne druhy rastlín sú nepôvodné druhy, ktoré sa samovoľne šíria a vytláčajú pôvodné druhy z ich prirodzených biotopov a znižujú biologickú rozmanitosť.

16. Správcom zelene na verejných priestranstvách mesta, ktoré sú vo vlastníctve a užívaní Mesta Žiliny, je Mesto Žilina, ktoré môže výkonom správy poveriť právny subjekt.

17. Dodávateľom údržby zelene na verejných priestranstvách mesta je právny subjekt poverený Mestom Žilina.

18. Prevádzková bezpečnosť stromu vyjadruje, do akej miery je strom pre svoje okolie vrátane ľudských aktivít rizikový.

Článok 3 Klasifikácia zelene

Plochy zelene sa z hľadiska ich určenia a spôsobu využívania členia na nasledovné kategórie:

a) **verejnou zeleňou** sa rozumejú všetky porasty - najmä dreviny, byliny a ich spoločenstvá, vyvinuté na určitej ploche prirodzeným vývojom alebo zámerným, cieľavedomým usmerňovaním zo strany mesta. Verejná zeleň je spravidla majetkom mesta, je to plocha zelene, ktorá je verejnosti voľne prístupná.

b) **vyhradená zeleň** - je vo vlastníctve fyzických alebo právnických osôb a jej užívanie je obmedzené časom alebo druhom návštevníkov (školské, výskumné, športové, rekreačné, zdravotnícke plochy a zariadenia, historické parky, zeleň cintorínov a pietnych miest).

c) **špeciálna (izolačná) zeleň** - je určená na zníženie negatívneho vplyvu priemyselnej a poľnohospodárskej výroby a dopravy na životné prostredie (vetrolamy, pásma hygienickej ochrany, protihlukové pásy, cestná zeleň, zeleň na ochranu pôdy, pramenišť a rašelinísk, melioračná a asanačno-rekultivačná zeleň),

d) **súkromná zeleň** - plochy zelene vo vlastníctve fyzických alebo právnických osôb (okrasné a ovocné záhrady pri rodinných domoch a chatách, podnikoch, penziónoch, reštauračných zariadeniach, zeleň záhradkárskeho osád, nezastavané plochy).

Článok 4 Starostlivosť o zeleň

1. Verejná zeleň musí mať zabezpečenú celoročnú odbornú starostlivosť. Starostlivosťou o zeleň sa rozumie nepretržitý proces, ktorý vedie k zachovaniu a zlepšovaniu ekologických,

estetických a spoločenských funkcií zelene. Zahrňuje správu, evidenciu, tvorbu, údržbu a ochranu zelene, ktoré zabezpečuje Mesto Žilina.

2. Starostlivosť o vyhradenú, špeciálnu a súkromnú zeleň zabezpečujú jej vlastníci alebo správcovia.

Článok 5 **Správa verejnej zelene**

1. Správa verejnej zelene na území mesta zahrňuje:
  - a) obstarávanie, vyhodnocovanie, evidovanie a aktualizovanie údajov o stave zelene,
  - b) plánovanie údržby zelene,
  - c) vypracovávanie podkladov pre rozpočet mesta,
  - d) zabezpečenie vypracovania projektovej dokumentácie záhradných a krajinných úprav,
  - e) vydávanie súhlasu k výrubom drevín v súlade s platnými právnymi predpismi,
  - f) evidovanie pozemkov pre náhradnú výsadbu drevín,
  - g) účasť na územnom a stavebnom konaní; vydávanie stanovísk k územno-plánovacej, projektovej, stavebnej alebo inej činnosti, ku kolaudácii stavieb týkajúcich sa zelene a k odpredajom mestských pozemkov, evidenciu, povoľovanie a kontrolu dočasných zásahov do verejnej zelene a jej uvedenie do pôvodného stavu,
  - h) kontrolovanie výkonu prác dodávateľa údržby na plochách verejných priestranstiev vo vlastníctve a užívaní mesta, vykonáva výlučne vlastník zelene,
  - i) dohľad nad stavom verejne prístupnej zelene spravovanej inými subjektmi (znečistenie, zaburiňovanie),
  - j) spoluprácu s orgánmi ochrany prírody a krajiny, štátnej správy, samosprávy, neziskovými organizáciami, správcami plôch zelene a obyvateľmi mesta Žilina,
  - k) v spolupráci s mestskou políciou ochranu plôch zelene tak, aby nedochádzalo k ich znečisťovaniu, poškodzovaniu, odstraňovaniu alebo obmedzovaniu ich funkcií,
  - l) aktualizovanie všeobecne záväzného nariadenia o zeleni.

2. Dodávateľ údržby zelene je povinný riadiť sa ustanoveniami tohto nariadenia a to najmä:
  - a) na plochách zelene vykonávať odborné záhradno-technické a záhradnícke činnosti pri zakladaní, ošetrovaní, udržiavaní, pestovaní a obnove všetkých prvkov a príslušenstiev zelene, podľa pokynov vlastníka zelene a v zmysle platných noriem,
  - b) udržiavať plochy zelene (najmä dosádzanie rastlín) v súlade so schváleným projektom tak, aby bol jeho ideový zámer zachovaný a dlhodobou formovaný,
  - c) na základe pokynov vlastníka zelene udržiavať plochy verejnej zelene v takom stave, aby sa zabránilo poškodzovaniu, obmedzovaniu a presahovaniu zelene do susedných nehnuteľností, verejných priestranstiev a komunikácií.

Článok 6

Evidencia verejnej zelene

1. Evidenciu verejnej zelene na pozemkoch vo vlastníctve mesta vedie správca zelene.
2. Evidencia verejnej zelene je súčasťou Geografického informačného systému mesta Žilina.
3. Evidencia verejnej zelene je každoročne aktualizovaná správcom zelene. Aktualizácia sa týka všetkých zmien realizovaných vo verejnej zeleni a na verejných priestranstvách, novovysadených drevín a novozaložených vegetačných prvkov.
4. Novovysadené dreviny musia byť geodeticky zamerané.
5. V rámci evidencie verejnej zelene je spracovaný Dokument starostlivosti o dreviny, ktorý je pravidelne doplňaný o novovysadené dreviny.

Článok 7

Tvorba verejnej zelene

1. Verejná zeleň je projektovaná podľa zásad záhradnej a krajinnej architektúry, technicko-kvalitatívnych podmienok, príslušných odborných noriem a pri rešpektovaní požiadavky na racionálnu údržbu a ochranu verejnej zelene.
2. Tvorba zelene v meste Žilina musí byť v súlade s ÚPN-M v platnom znení. Organizácie poverené Mestským úradom v Žiline sú pri príprave projektov a pri výstavbe povinné úzko spolupracovať s Útvorom hlavného architekta Mesta Žilina, najmä z hľadiska perspektívneho plánu rozvoja mesta, súladu s ÚPN-M, koncepcie zelene, cestnej siete a bezpečnosti premávky, prehľadnosti križovatiek a pod.
3. Vytváranie verejnej zelene sa zabezpečuje z prostriedkov mesta, stavebníka (investora), náhradných výsadiieb a z ďalších účelových zdrojov mesta Žilina.
4. Na založenie novej a rekonštrukciu existujúcej zelene sa spravidla vypracúva projektová dokumentácia autorizovaným krajinným architektom.
5. Projekt sadových úprav musí rešpektovať príslušné právne predpisy a normy, ochranné pásma existujúcich rozvodov inžinierskych sietí, pozemných komunikácií, dráh, budov a ostatných stavieb. Pri výsadbe drevín v blízkosti inžinierskych sietí, ako aj pri pokládke inžinierskych sietí musí byť dodržané ochranné pásmo týchto sietí podľa platných zákonov².

² Zákon č. 516/2021 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa §19 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č.276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach. § 67 zákona č.610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

§ 36,56 a 64 zákona č.656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

§ 36 zákona č.657/2004 Z.z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov.

§ 4,5 a 6 zákona č.513/2009 Z.z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov

ÚPN-M v platnom znení, hlavne čl.2.18.5, 2.18.7

6. Na miestnych komunikáciach I. a II. triedy sa odporúča okolo stromov vybudovať zvýšené záhony na ochranu pred zimným solením a parkovaním vozidiel.

7. Novovybudované vedenie nesmie obmedzovať stromy v raste. Pokiaľ jestvujúce nadzemné vedenie prekáža stromu, môžu sa koruny stromov upraviť len spôsobom, ktorý bude rešpektovať prirodzený vývin stromu. Odborné ošetrovanie uličných stromoradií vykonáva organizácia poverená údržbou zelene.

8. Pri výsadbe stromov v uliciach mesta odporúčená vzdialenosť osi kmeňa stromu od budovy je 2/3 priemeru koruny stromu, minimálne 3 m. Vzdialenosť medzi jednotlivými stromami je 5 m až 10 m, podľa veľkosti ich koruny v dospelosti. Minimálna vzdialenosť osi kmeňa stromu od obrubníkov ciest je 0,6 m. Minimálna výška kmeňa je 220 cm, pri komunikáciach 250-420 cm podľa charakteru dopravy.

9. Úlohou vlastníka, resp. správcu je najmä:

- a) vybudovanú zeleň zveľaďovať, udržiavať jej čistotu a estetický vzhľad,
- b) zabezpečovať jej odbornú údržbu a dosadzovanie rastlín tak, aby bol ideový charakter sadovníckeho diela zachovaný,
- c) využiť zeleň pre kultúrne, estetické a zdravotné potreby občanov.

10. Požiadavky na kvalitu odovzdávaných objektov zelene sú:

- a) objekty zelene sú kompletne dokončené a vybudované v súlade s projektovou dokumentáciou,
- b) trávnaté plochy sú vyrovnané, bez kameňov, sutí a jedenkrát pokosené,
- c) jednotlivé dreviny sú odburinené, pôda okolo nich nakyprená, zavlažená, druhové zloženie zodpovedá projektovej dokumentácii,
- d) kmene stromov sú opatrené opornými kolmi,
- e) spevnené plochy (chodníky, ihriská a pod.) sú vyčistené,
- f) drevené a kovové konštrukcie sadovníckych doplnkov sú opatrené ochranným náterom,
- g) odovzdávaná zeleň musí byť schopná následnej údržby a užívania primerane jej účelu a kategórii,

11. Organizácia, ktorá vykonáva povrchovú úpravu ciest a chodníkov, je povinná vynechať priestor okolo stromov v priemere 1 m.

12. Tvorba zelene sa riadi príslušnými normami a predpismi v danej oblasti³.

---

³ STN 73 6101 Projektovanie ciest a diaľnic.

STN 73 6102 Projektovanie križovatiek na pozemných komunikáciach.

STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií.

Arboristický štandard 4 – výsadba stromov a krov

Arboristický štandard 7 – Úprava podmienok pre rast drevín v urbanizovanom prostredí

Článok 8 Údržba zelene

1. Vlastník alebo užívateľ pozemku so zeleňou je povinný udržiavať ju v riadnom stave, zabezpečovať jej sústavnú údržbu a úpravy tak, aby spĺňala kvalitatívne, funkčné a estetické požiadavky na ňu kladené.

2. O sadovnícky neupravené, zaburinené plochy je povinný starať sa ich vlastník, správca alebo užívateľ a zabezpečiť ich pravidelné kosenie a údržbu.

3. Pokiaľ sa na pozemku, inej zaburinenej ploche vyskytnú invázne druhy rastlín, správca alebo vlastník pozemku je povinný zabezpečiť ich včasné odstránenie na vlastné náklady. Vlastník, správca pozemku je povinný zabrániť ich ďalšiemu nežiaducemu šíreniu na iné pozemky, podľa § 7 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny .

4. Každý vlastník, nájomca alebo správca poľnohospodárskej pôdy je podľa § 3 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č.245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov povinný:

- a) vykonávať agrotechnické opatrenia zamerané na ochranu a zachovanie kvalitatívnych vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a na ochranu pred jej poškodením a degradáciou,
- b) predchádzať výskytu a šíreniu burín na neobrábaných pozemkoch,
- c) zabezpečiť využívanie poľnohospodárskej pôdy tak, aby nebola ohrozená ekologická stabilita územia a bola zachovaná funkčná spätosť prírodných procesov v krajinnom prostredí,
- d) usporiadať a zosúladiť poľnohospodársky druh pozemku s jeho evidenciou v katastri.

5. Vlastník pozemku so zeleňou je povinný zabezpečiť upravenie konárov stromov a krov, ktoré zasahujú do prejazdneho profilu priľahlej pozemnej komunikácie a do priechodnosti chodníka, na hranicu vlastného pozemku tak, aby neprekážali chodcom a nenarúšali cestnú premávku, alebo nezakrývali dopravné značenie.

6. Dvory, záhrady a ich ploty a iné nehnuteľnosti, hraničiace s verejným priestranstvom, musia byť upravené a udržiavané tak, aby nečistota (blato, smeti, prach) neboli na verejné priestranstvo zanášané (vetrom, vozidlami), prípadne splavované (dažďom, polievaním). Dreviny musia byť ošetrené rezom, úpravou výšky priechodného prierezu podľa typu komunikácie v zmysle príslušných noriem a štandardov⁴.

7. Základné pojmy údržby sú:

- a) udržiavacia starostlivosť- súbor činností potrebných k zachovaniu úplnej funkčnej účinnosti objektu zelene a nasleduje po rozvojovej starostlivosti,
- b) intenzitná trieda udržiavacej starostlivosti - kvalitatívne a kvantitatívne stanovený

- rozsah intenzity starostlivosti o objekty zelene,
- c) režim starostlivosti -systém opatrení, ktoré zaistia trvalý rozvoj objektov zelene v súlade s programovými, priestorovými a kompozičnými zásadami, ktoré sú stanovené pre danú plochu,
  - d) technológia udržiavacej starostlivosti - postup pri udržiavacej starostlivosti konkrétneho vegetačného prvku, ktorý záväzne špecifikuje pracovné operácie, použitie vylepšujúcich a pomocných materiálov, prípadne ďalšie pravidlá a náležitosti súvisiace so zachovaním úplnej funkčnosti vegetačného prvku.

8. Údržbu verejnej zelene realizujú organizácie poverené Mestským úradom v Žiline. Údržba zelene sa vykonáva v zmysle normy STN 83 7010 a ďalších odborných noriem.

9. Údržba verejnej zelene zahŕňa práce potrebné na zabezpečenie kvality vysadenej zelene, a to najmä:

- a) udržiavanie poriadku a čistoty plôch verejnej zelene a jej prislúchajúcich častí,
- b) kosenie a zber trávy vo všetkých trávnatých plochách**
- c) hrabanie trávnikov (jesenné a jarné hrabanie),
- d) rez drevín a ich ošetrovanie,
- e) strihanie kríkov a živých plotov,
- f) výchovné prebierky drevín,
- g) výrub stromov v havarijnom alebo zlom zdravotnom stave, odstraňovanie odumretých častí stromov, ktoré znižujú stabilitu stromov a ohrozujú užívateľov verejnej zelene,
- h) náhradnú výsadbu za odumreté a asanované dreviny,
- i) zalievanie drevín, záhonov a trávnikov,
- j) okopávanie výsadiel a odstraňovanie buriny,
- k) prihnojovanie,
- l) mulčovanie,
- m) vykonávanie nevyhnutných opatrení proti škodcom a chorobám,
- n) údržbu technického stavu ostatných prvkov verejnej zelene.

10. Údržbou nesmie byť zmenený účel, pre ktorý bola verejná zeleň zriadená.

11. Pri údržbe musia byť dodržané časové horizonty vegetačných cyklov, do ktorých je potrebné pracovnú operáciu uskutočniť.

12. Údržba špeciálnej (cestnej) zelene sa vykonáva so zreteľom na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, zlepšenie životného prostredia, pôdne a klimatické podmienky a s ohľadom na budúci vzrast drevín a možnosti udržiavania zelene.

13. Špeciálna (cestná) zeleň nesmie:

- a) obmedzovať rozhľadové pomery a zakrývať dopravné značenie,
- b) sťažiť údržbu pozemnej komunikácie,

- c) sťažiť obhospodarovanie prilahlých poľnohospodárskych plôch,
  - d) znižovať intenzitu verejného osvetlenia.
14. Konáre stromov, kríky a iné rastliny vyčnievajúce do vozovky musia byť orezané tak, aby bol dodržaný bezpečný jazdný profil komunikácie.
15. Údržba zelene sa riadi príslušnými normami a predpismi v danej oblasti⁴.
16. Údržbu koryta, brehových porastov vo vodných tokoch, na pobrežných pozemkoch, prípadne v zátopových územiach, vrátane ich odstraňovania, zabezpečuje správca vodného toku v rámci výkonu správy⁵.

Článok 9

Ochrana verejnej zelene a udržiavanie čistoty

1. Ochrana zelene je komplexná činnosť zameraná na udržanie jej funkcií a na predchádzanie jej neodôvodneného odstraňovania v sídelnom prostredí v súlade s všeobecne platnými právnymi predpismi a princípom trvalej udržateľnosti. Cieľom ochrany verejnej zelene je predchádzanie vplyvom a zásahom, ktoré ohrozujú, poškodzujú, alebo ničia stav a podmienky rastu a vývoja verejnej zelene.

2. Vlastník, užívateľ a správca plôch zelene je povinný ich chrániť, racionálne využívať a udržiavať.

3. Udržiavanie čistoty zelene je spoločnou povinnosťou všetkých občanov, ktorí v meste žijú alebo sa v meste prechodne zdržujú. Udržiavanie čistoty v meste zabezpečuje správca zelene v spolupráci s mestskou políciou.

4. Zakazuje sa znečisťovanie plôch verejnej zelene občanmi alebo inými právnickými subjektmi. Zakazuje sa akékoľvek poškodzovanie a odcudzovanie verejnej zelene. Poškodzovaním verejnej zelene sa na účely tohto nariadenia rozumie najmä:

- a) lámanie, ničenie, trhanie bylín a drevín vo všetkých vývojových štádiách,
- b) neodborný rez drevín alebo neoprávnený zásah tvarovaním koruny, a to tiež pri uvoľňovaní nadzemných inžinierskych vedení ktorý môže dreviny vážne poškodiť a negatívne ovplyvniť ich zdravotný stav a následne, najmä pri stromoch, ovplyvniť ich prevádzkovú bezpečnosť,
- c) porušovanie pôdneho krytu bez súhlasu vlastníka alebo správcu pozemku,
- d) narušenie chráneného koreňového priestoru stromov (CHKP) a krov, napr. neoprávnené budovanie IS
- e) ohradzovanie verejnej zelene bez povolenia alebo súhlasu Mesta Žilina,

⁴ STN 83 7010 Ochrana prírody. Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie.

Arboristický štandard 1 – Rez stromov

Arboristický štandard 5 – Rez krov

Arboristický štandard 6 – Starostlivosť o dreviny okolo verejnej infraštruktúry

⁵ Zákon č.74/2023, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov

- f) vjazd automobilov a ich parkovanie na plochách verejnej zelene,
- g) poškodzovanie a svojvoľné premiestňovanie prvkov drobnej architektúry verejnej zelene,
- h) vypaľovanie trávy a neorganizované spaľovanie lístia a zvyškov rastlín
- i) znečisťovanie plôch verejnej zelene odpadkami,
- j) zakladanie ohňa a stanovanie,
- k) poškodzovanie verejnej zelene domácimi zvieratami,
- l) kúpanie vo fontánach,
- m) uskladňovať stavebné a posypové materiály, chemické látky, vykonávať rozkopávky vo verejnej zeleni bez súhlasu Mesta Žilina,
- n) umiestňovanie plagátov a reklám na dreviny,
- o) realizácia výsadby alebo presadby drevín do verejnej zelene bez predchádzajúceho povolenia mesta Žilina,
- p) nelegálny výrub drevín,

5. Zakazuje sa vypaľovať trávu a neorganizovane spaľovať lístie a zvyšky rastlín, poškodzovať a ničiť verejné a pamiatkové objekty a zariadenia, ako sú sochy, pamätníky a pod.

6. Každý občan je povinný zdržať sa takého konania, ktoré by bolo na ujmu verejnej zelene alebo zariadení, ktoré sú jej súčasťou.

7. Zakazuje sa znečisťovanie plôch verejnej zelene psími exkrementmi. Držiteľ psa, resp. ten, kto psa vedie, je povinný na verejne prístupných miestach bezodkladne odstrániť psie výkaly a umiestniť ich do odpadovej nádoby v primeranom obale.

8. Každý návštevník sadu a parku je povinný riadiť sa ustanoveniami uvedenými na informačných tabuliach umiestnených v zeleni a pokynmi osôb poverených ochranou a strážením parkov a sadov.

9. V záujme ochrany zelene a životného prostredia je zakázané jazdiť motorovými vozidlami po verejnej zeleni, chodníkoch a parkovať na nich, okrem vozidiel a mechanizmov zabezpečujúcich údržbu verejnej zelene.

10. Zakazuje sa vo verejnej zeleni umiestňovať stánky, informačné a reklamné zariadenia okrem plôch k tomu určených Mestským úradom v Žiline.

11. Zakazuje sa vylievanie tekutého odpadu pred prevádzkovými jednotkami na trávniky a ostatné verejné priestranstvá.

12. Každý zásah fyzickej či právnickej osoby do súčasného stavu zelene, najmä jej likvidácia - výrub sa povoľuje výlučne na základe rozhodnutí orgánov ochrany prírody. Pri rozhodnutiach o výruboch na pozemkoch s predpokladanou stavebnou činnosťou je ich účinnosť odložená až do dňa právoplatnosti vydaného stavebného povolenia. Pri výrube drevín pri bytových domoch musí byť k žiadosti o výrub doložený súhlas nadpolovičnej

väčšiny obyvateľov bytového domu, resp. časti domu (vchodu), pri ktorom dreviny rastú.

13. Spôsobenú škodu na verejnej zelene je povinná nahradiť osoba alebo organizácia, ktorá ju spôsobila. Škoda sa nahrádza zásadne uvedením poškodenej veci do záujmového stavu. Ak povinná osoba alebo organizácia dobrovoľne neuvedie škodu na zelene do záujmového stavu, vykoná to za ňu poverená organizácia za úplatu. Odstránenie musí byť vykonané v stanovenom termíne Mestom Žilina.

14. Za škodu spôsobenú osobami, ktoré nie sú zákonne zodpovedné a za škodu spôsobenú zvieratami zodpovedajú osoby, ktoré sú podľa zákona povinné na tieto osoby a zvieratá dozerať.

Článok 10

Ochrana verejnej zelene pri zvláštnom užívaní

1. Pred zvláštnym užívaním plôch verejnej zelene vo vlastníctve mesta Žilina, kde sa nachádza verejná zeleň, prípadne kde jej podzemné, alebo nadzemné časti presahujú hranice vyhradeného priestoru verejnej zelene, sú fyzické osoby, oprávnené na podnikanie a právnické osoby plánujúce vykonávať tieto činnosti, povinné priložiť k žiadosti na zvláštne užívanie verejného priestranstva a zelene (rozkopového povolenia) a k žiadosti o stavebné povolenie „Plán ochrany drevín vo verejnej zelene pri stavebnej činnosti“ a „Projekt sadových úprav pri stavebnej činnosti“.

2. Plán ochrany drevín:

- a) identifikuje dreviny určené na ochranu a ich ochranné pásma. Jedná sa o všetky stromy, ktoré sa nachádzajú do 5 m od hraníc staveniska alebo iných plôch dotknutých stavebnou činnosťou vo verejnej zelene.
- b) Obsahuje lokalizáciu existujúcich drevín, s prípustnou odchýlkou 0,5 m, čo zodpovedá triede 5 STN 3410, STN 3411.
- c) Identifikuje v priestore stavby dreviny, ktoré budú zachované, odstránené, alebo ich nadzemné a podzemné časti budú odborne upravené redukčným rezom.
- d) Identifikuje dreviny, ktorých polohu podriaďuje usporiadanie a režim plôch v priestore stavby.
- e) Identifikuje návrh a typológiu ochranných opatrení drevín ovplyvnených stavebnou činnosťou.
- f) Identifikuje prístupové trasy a navrhuje prvky ochrany voči zhutneniu pôdy.
- g) Definuje prípustné metódy, pracovné postupy a stavebné zariadenia pre výkon stavebných prác.
- h) Obsahuje fotodokumentáciu súčasného stavu drevín dotknutých stavbou.
- i) Pozostáva z textovej časti, ktorá môže byť zahrnutá v sprievodnej správe celej dokumentácie a musí obsahovať informácie o vplyve stavby na životné prostredie (dreviny v priestore a blízkosti stavby), vrátane návrhu opatrení na zníženie negatívnych dopadov na dreviny a grafickej časti, ktorá pozostáva minimálne z 1

výkresu situácie stavby v adekvátnej mierke, s vyznačením existujúcich drevín dotknutých stavbou, s určením ich ochranných pásiem a návrhu opatrení za účelom minimalizácie poškodenia drevín počas realizácie stavby. Vo výkrese musia byť vyznačené aj dreviny a porasty určené na asanáciu.

3. Plán ochrany drevín musí byť vypracovaný odborne spôsobilou osobou, a to:

a) znalcami v odbore ochrana životného prostredia a ďalších odboroch, v ktorých sa vykonáva hodnotenie stavu stromov a dendrologický prieskum,

b) osobami spôsobilými na vypracovávanie dokumentácie ochrany prírody a krajiny podľa § 55 zákona č. 543/2002 Z. z.,

c) osobami zapísanými do zoznamu autorizovaných krajinných architektov v Slovenskej komore architektov, držiteľmi národných či medzinárodných certifikátov dokladujúcich odborné znalosti v tejto oblasti⁶

d) odborníkmi s univerzitným vzdelaním lesníckeho, záhradníckeho, krajinárskeho, prírodovedného alebo environmentálneho zamerania, kde je problematika hodnotenia stavu stromov a ich ochranných opatrení súčasťou vzdelávania, a ktorí spôsobilosť pre vypracovanie Plánu ochrany drevín dokladujú praxou v príslušnej oblasti.

4. Plán ochrany drevín musí byť vopred schválený vyjadrením Útvaru hlavného architekta a Odboru správy verejného priestranstva a životného prostredia pred zvláštnym užívaním.

5. Projekt sadových úprav:

a) Identifikuje bylinnú (trávnatý porast, lúčny porast, trvalkové spoločenstvá, dvojročné rastliny, cibuloviny, hľuznaté rastliny, letničky) zložku zelene, ktorá môže byť poškodená stavebnou činnosťou. Identifikácia bylinnej zložky zelene musí byť vyjadrená pri trávnatom a lúčnom poraste v m² a pri trvalkových spoločenstvách, dvojročných rastlinách, cibulovinách, hľuznatých rastlinách a letničkách počtom kusov a druhovým zložením s priradením správneho kultivaru, alebo variety.

b) Identifikuje bylinnú zložku zelene fotodokumentáciou.

c) Navrhuje optimálnu rekultiváciu pôdneho profilu jednotlivých pôdnych horizontov so zreteľom na optimálnu hĺbku humusového horizontu pre vybrané bylinné zložky v zmysle STN 83 7015.

d) Navrhuje spôsob náhrady vybranej zložky bylinnej zelene v zmysle STN 83 7016, STN 83 7017 textovou formou a osadzovacím výkresom.

6. Projekt sadových úprav vo verejnej zeleni môže vyhotovovať odborne spôsobilá osoba a to autorizovaný krajinný architekt,.

---

⁶ ETW (European Tree Worker), ETT (European Tree Technician), ISA Certified Arborist, ISA Board Certified Master Arborist, FLL Zertifizierter Baumkontrolleur. Národné certifikáty: ČCA (Český certifikovaný arborista – pozemný pracovník, český certifikovaný arborista – konzultant), SCA-PP(Slovenský certifikovaný arborista - pozemný pracovník).

7. Projekt sadových úprav vo verejnej zelene sa vyhotovuje so zreteľom uviesť plochy po stavebnej činnosti do záujmového stavu Mesta Žilina.

8. K plánu ochrany drevín vo verejnej zelene a projektu sadových úprav vydáva záväzné stanovisko oddelenie životného prostredia na základe vyjadrenia Útvaru hlavného architekta.

9. Počas zvláštneho užívania verejnej zelene, kde sa nachádza mestská zeleň, prípadne kde jej podzemné, alebo nadzemné časti presahujú hranice plochyestskej zelene, sú fyzické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a právnické osoby plánujúce vykonávať tieto činnosti sú povinné predovšetkým dodržiavať schválený Plán ochrany drevín vo verejnej zelene a Projekt sadových úprav

10. Užívateľ je povinný ohlásiť Mestu Žilina realizáciu stavebných úkonov minimálne 48 hodín pred ich začatím.

11. Užívateľ je povinný vykonávať priebežnú fotodokumentáciu realizovaných opatrení, ktoré slúžia pre účel ochrany verejnej zelene a na vyzvanie je ju povinný poskytnúť Mestu Žilina.

12. Užívateľ je povinný viesť stavebný denník za účelom zaznamenania akéhokoľvek faktoru, ktorý ma vplyv na plnenie ochranných opatrení.

13. Poverený zamestnanec mesta Žilina je oprávnený v záujme vykonania odborného dozoru nad výkonom ochranných opatrení kedykoľvek skontrolovať realizáciu stavebnej činnosti, úplnosť pracovného denníka a potvrdiť ich výkon zápisom do stavebného denníka.

14. Užívateľ je povinný po skončení činnosti vykonať rekultiváciu podľa schváleného Projektu sadových úprav a vyzvať Mesto Žilina k prebratiu verejnej zelene so zrealizovanými ochrannými opatreniami podpisom povereného zamestnanca mesta Žilina.

15. Pri stavebnej činnosti je stavebník povinný na príslušný odbor Mesta Žilina poskytnúť v digitálnej forme geodeticky zamerané polohové a priestorové informácie o stavbe v súradnicovom systéme S-JTSK: .dwg, .dgn alebo .shp.

Článok 11

Záverečné ustanovenia

1. Kontrolu dodržiavania tohto nariadenia vykonávajú mestská polícia, poverení zamestnanci Mestského úradu v Žiline a orgány poverené primátorom mesta.
2. Za porušenie ustanovení tohto nariadenia zamestnanec mestskej polície môže uložiť blokovú pokutu vo výške 33 € ⁷.
3. Ostatné ustanovenia Všeobecne záväzného nariadenia č. 8/2010 o správe, tvorbe, údržbe a ochrane zelene na území mesta Žilina ostávajú aj naďalej v platnosti nezmenené.
4. Toto všeobecne záväzné nariadenie bolo schválené Mestským zastupiteľstvom v Žiline dňa ...
5. Toto všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť ...

Mgr. Peter Fiabáne
primátor mesta Žilina

---

⁷ Mesto Žilina môže uložiť právnickej alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie pokutu do výšky 6 638,50 €, ak poruší povinnosti vyplývajúce z tohto nariadenia v zmysle § 27b zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.